

*Soluň 25. listopadu 2008****Cedefop - pracovní setkání******Testování Evropského rámce kvalifikací (EQF): Vztahování mezinárodních, národních a odvětvových kvalifikací k EQF*****Shrnutí**

Cedefop podporuje Komisi v implementaci EQF na evropské, národní i odvětvové úrovni. Důležitou součástí tohoto zavádění je systematické testování a pilotní ověřování v rámci programu Leonardo da Vinci, které začalo v r. 2006 a bude pokračovat až do roku 2012. Toto ověřování bylo považováno vládami jednotlivých států a ostatními zainteresovanými stranami jako podmínka jejich podpory Doporučení EQF.

Ověřovací a pilotní projekty jsou pro Cedefop vhodnou příležitostí systematicky pozorovat a analyzovat výzvy a problémy, které se v souvislosti s implementací EQF objevují. Projekty, které začaly v r. 2006 a 2007, nyní postupně začínají přinášet konkrétní výsledky. Pracovní setkání *Testování Evropského rámce kvalifikací (EQF): Vztahování mezinárodních, národních a odvětvových kvalifikací k EQF* (10.-11. listopadu 2008 v Soluni) bylo svoláno, aby se shrnuly dosavadní výsledky, bylo možno se z nich poučit a věnovat se problému jejich zhodnocení.

Pracovního setkání se účastnili řešitelé z devatenácti projektů LdV. Tyto projekty se zabývají širokým polem otázek vztahujících se k probíhající implementaci EQF. Také zahrnují širokou škálu zainteresovaných stran, tj. úřady s celostátní působností (ministerstva a kvalifikační úřady), odvětví (včetně turismu, sportu, automobilového a stavebního průmyslu, obchodních a finančních služeb, zdravotnictví a domácí péče, kadeřnictví) a také studentské organizace, sociální partnery, nevládní organizace atd., a tak ukazují a nabízejí možné způsoby, jak EQF může být potenciálně využit k podpoře mobility a celoživotního učení. Seminář provázely dvě zásadní vytčené otázky:

- Jak se mohou národní systémy kvalifikací napojit na EQF a jak vyřešit problémy a výzvy výsledků učení, národních rámců kvalifikací a nejvhodnějšího (nejlépe padnoucího) přiřazení - tzv. „best fit“
- Jak může EQF sloužit zájmům odvětví, podniků a do jaké míry se může EQF stát referenčním místem pro všechny kvalifikace, nezávisle na jejich institučním či zeměpisném původu?

Následující shrnutí vychází ze dvou paralelních sezení, která tyto otázky projednávala.

a) Pro zlepšení transparentnosti jsou potřebné společné způsoby definování, tvorby a kategorizace kvalifikací:

Deskriptory EQF mohou být v projektech chápány (a také byly) různými způsoby. Někdy byly zasazeny do kontextu termínů odvětví (např. finanční služby), některé od sebe oddělily prvky znalostí, dovedností a kompetencí, zatímco jiné je chápaly jako příbuzné navzájem se doplňující prvky jednoho úplného sdělení o úrovni. Projekty nicméně ukázaly, že nezávisle na tom, jak byly deskriptory EQF chápány a použity, tvoří tyto přesto společný základ pro spolupráci a srovnávání.

Účastníci doporučili, že bychom se měli k posílení vzájemné důvěry a zajištění kvality procesu přiřazování soustředit na analýzy a výzkum. K pochopení různorodosti, k posílení transparentnosti a vzájemné důvěry je potřeba vyvinout společné způsoby popisu a kategorizace kvalifikací (např. zaznamenání map a typologií kvalifikací, apod.). Nejlepší případy by měly být v projektech identifikovány, aby se názorně předvedl proces přiřazování v různých kvalifikačních kategoriích a úrovních.

b) Pro identifikaci a určování výsledků učení by měly být vyvinuty společné přístupy/modely (prototypy):

Řešitelé projektů zdůraznili fakt, že existuje mnoho různých interpretací výsledků učení, a to nejen mezi různými odvětvími či stupni vzdělávání, ale také v rámci jich samých. Existují například případy, kdy kompetence vyjádřené výsledky učení nejsou stejné povahy, jako kompetence určené specialisty lidských zdrojů (např. v marketingu). Také jsou známy příklady, kde analýza profesí promítnutá do požadovaných kompetencí (např. v různých zdravotnických službách) není transparentní, a tudíž vhodná. A tak zatímco všeobecná metoda pro identifikaci a definování výsledků učení chybí, bylo přesto vyvinuto a vyzkoušeno několik zajímavých přístupů, které ukazují možnost postupné identifikace a definování výsledků učení.

Účastníci se shodli, že je potřeba, aby zainteresovaným stranám v různých odvětvích a oblastech byl poskytnut konkrétnější návod, jak identifikovat a definovat výsledky učení, a to např. tím, že budou vyvinuty tzv. modely (prototypy). Musíme stavět na dodatku k osvědčení Europassu (a dodatku k diplomu Europassu).

c) Potřeba společného jazyka k ustavení zón vzájemné důvěry:

Zatímco většina existujících definicí v Doporučení EQF je různými zainteresovanými stranami a zeměmi přijímána a chápána dobře, jejich oficiální překlad do jiných jazyků je někdy problematický (např. to platí pro termíny jako kompetence, profil, kvalifikace). Byly předloženy příklady z různých projektů, kde oficiální překlad deskriptorů nebyl spolehlivý (např. ve finančních službách).

Účastníci se shodli, že práce na terminologii objevující se v Doporučení EQF by měla pokračovat a posunovat se dopředu. Měli bychom se shodnout na dalších termínech, které se staly relevantními během testovací a pilotní fáze, stavět na glosářích vytvořených v rámci projektů, a přiblížit se tím k zevrubnějšímu glosáři zahrnujícímu termíny z EQF-NQF-SQF.

d) Posun dopředu:

Všichni účastníci souhlasí, že je potřeba systematicky vycházet z výsledků a doporučení pilotních projektů, protože přínos v podobě větší transparentnosti, srovnatelnosti a vzájemné důvěry je zjevný. Široká spolupráce je k zajištění vlastnictví a zapojení všech zainteresovaných stran účastnících se procesu nutná, jako např. při vývoji národních rámců kvalifikací a k zajištění synergie mezi EQF a EHEA. Národní koordináční střediska EQF by měla být užívána ke spolupráci v sítích při přiřazování, při definování výsledků učení a terminologie. Uznávání výsledků neformálního a informálního učení se musíme při implementaci EQF a národních rámců kvalifikací systematicky věnovat.

Cedefop poskytne zainteresovaným stranám na všech úrovních praktickou pomoc, a to:

- pomocí své výsadní role v poradní skupině EQF a v „cluster on recognition of learning outcomes“, které spojuje většinu evropských orgánů udělujících kvalifikace;
- analyzováním výsledků testování a pilotních projektů EQF;
- vytvářením studií a shromažďováním syntetizujících zpráv týkajících se otázek vztahujících se k implementaci EQF.